

GRATIS PROEFEXAMEN · EDITIE 2026

VCA VOL Proefexamen

20 realistische oefenvragen met uitleg — volledig volgens de nieuwe VCA-ETT 3.0 toetstermen (geldig vanaf 1 januari 2026).

Aangeboden door Toetsacademie

toetsacademie.nl · oefen online met 10 complete proefexamens

Zo werkt het echte VCA VOL-examen

Sinds 1 januari 2026 zijn de VCA-examens gebaseerd op de nieuwe eind- en toetstermen (ETT 3.0). Het VOL-VCA-examen is compacter en praktijkgerichter geworden: je laat vooral zien dat je veiligheidskennis kunt **toepassen** in herkenbare werksituaties, in plaats van theorie te reproduceren. De examens zijn nu ook branche-neutraal.

Aantal vragen	60 vragen (voorheen 70)
Tijd	60 minuten (voorheen 75)
Cesuur (slaaggrens)	65% — minimaal 39 van de 60 punten
Vraagvormen	meerkeuze, matrix, matching en meervoudig antwoord
Toetstermen	VCA-ETT 3.0, geldig vanaf 1 januari 2026
Voorleesexamen	niet mogelijk bij VOL-VCA (extra tijd bij dyslexie kan wel)
Diploma geldig	10 jaar

Zo maak je dit proefexamen. Beantwoord de 20 vragen hieronder zonder hulpmiddelen en houd 20 minuten aan als richttijd. Noteer per vraag je antwoord (A, B, C of D). Controleer daarna je antwoorden met de antwoordsleutel achterin — lees vooral de uitleg bij de vragen die je fout had. Dat leert het snelst.

De 20 oefenvragen

VCA VOL · niveau operationeel leidinggevende · ETT 3.0

Vraag 1

Je begint aan een klus die je nog nooit eerder hebt gedaan. Wat doe je als eerste volgens de VCA-principes?

- A. Direct beginnen zodat je op schema blijft
- B. Een Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA) uitvoeren
- C. Wachten tot je leidinggevende toevallig langskomt
- D. Alleen je persoonlijke beschermingsmiddelen aantrekken

Vraag 2

Wat is het doel van de arbeidshygiënische strategie?

- A. Bepalen wie aansprakelijk is bij een ongeval
- B. De kosten van veiligheidsmaatregelen verlagen
- C. Risico's in een vaste volgorde van maatregelen aanpakken
- D. Vaststellen hoe vaak er gekeurd moet worden

Vraag 3

Een medewerker in jouw team negeert structureel de afspraak om een veiligheidsbril te dragen. Wat is jouw rol als operationeel leidinggevende?

- A. Het gedrag aanspreken en corrigeren
- B. Het melden bij de arbeidsinspectie
- C. Wachten tot er een ongeval gebeurt als bewijs
- D. De veiligheidsbril verplicht stellen in het contract

Vraag 4

Wat betekent de afkorting PBM?

- A. Preventief Beheer Machines
- B. Periodieke Basis Maatregel
- C. Praktische Beveiliging Materieel
- D. Persoonlijk BeschermingsMiddel

Vraag 5

Wanneer moet er een werkvergunning worden opgesteld?

- A. Bij elke taak op een bouwplaats, zonder uitzondering
- B. Bij werkzaamheden met een verhoogd risico, zoals werken in een besloten ruimte
- C. Alleen wanneer de klant daar schriftelijk om vraagt
- D. Uitsluitend bij werk boven de 2,5 meter hoogte

Vraag 6

Wat is het belangrijkste verschil tussen een gevaar en een risico?

- A. Een gevaar is altijd erger dan een risico
- B. Een risico geldt alleen voor machines, een gevaar voor personen
- C. Een gevaar is een bron van mogelijk letsel; een risico is de kans dat dit met een bepaald effect gebeurt
- D. Er is geen verschil, het zijn synoniemen

Vraag 7

Een collega raakt onwel door het inademen van dampen in een slecht geventileerde ruimte.

Wat is de juiste eerste actie?

- A. Zelf de ruimte in gaan om de collega direct te helpen
- B. Eerst de situatie veilig maken en hulp inschakelen voordat je de ruimte betreedt
- C. Wachten tot de dampen vanzelf zijn opgetrokken
- D. De collega telefonisch instrueren zelf naar buiten te lopen

Vraag 8

Wat houdt het begrip 'voorlichting en onderricht' in binnen de Arbowet?

- A. Het verplicht verzekeren van medewerkers tegen ongevallen
- B. Het bijhouden van een register van alle bijna-ongevallen
- C. Het jaarlijks keuren van alle arbeidsmiddelen
- D. Het informeren en trainen van medewerkers over de risico's van hun werk

Vraag 9

Op een werkplek staan meerdere aannemers tegelijk te werken. Wie is verantwoordelijk voor de onderlinge afstemming van veiligheid?

- A. Er moeten afspraken worden gemaakt over coördinatie tussen de partijen
- B. Alleen de grootste aannemer op de locatie
- C. Iedere aannemer werkt volledig los van de anderen
- D. Uitsluitend de opdrachtgever, zonder inbreng van aannemers

Vraag 10

Wat is de betekenis van een oranje/rode diamant met een vlamsymbool op een verpakking?

- A. De stof is radioactief
- B. De stof is bijtend voor de huid
- C. De stof is ontvlambaar
- D. De stof is een verstikkend gas

Vraag 11

Je ziet een bijna-ongeval gebeuren, maar er raakt niemand gewond. Wat is het juiste om te doen?

- A. Niets, want er is geen letsel dus geen probleem
- B. Het pas melden als het een tweede keer gebeurt
- C. Het alleen bespreken met de directe collega
- D. Het bijna-ongeval melden zodat herhaling voorkomen kan worden

Vraag 12

Wat is de belangrijkste reden om een Taak Risico Analyse (TRA) te maken vóór een niet-routinematige klus?

- A. Om de risico's vooraf systematisch in kaart te brengen en maatregelen te bepalen
- B. Om achteraf te kunnen aantonen wie schuldig was
- C. Omdat de verzekering dit altijd eist
- D. Om de doorlooptijd van het project te verkorten

Vraag 13

Een steiger mag pas worden gebruikt nadat deze is:

- A. gemeld bij de gemeente
- B. geschilderd in een opvallende kleur
- C. voorzien van een reclamedoek
- D. gekeurd en vrijgegeven met een geldige steigerkaart

Vraag 14

Wat is jouw verantwoordelijkheid als leidinggevende bij het gebruik van gevaarlijke stoffen door je team?

- A. Zorgen dat medewerkers de risico's kennen en de juiste maatregelen treffen
- B. Zelf alle gevaarlijke stoffen persoonlijk opslaan
- C. De etiketten van de verpakkingen verwijderen
- D. De stoffen zonder registratie laten gebruiken

Vraag 15

Wat is het doel van een noodplan op een werklocatie?

- A. Het vastleggen van de winstverwachting van het project
- B. Het beschrijven hoe te handelen bij calamiteiten zoals brand of een ongeval
- C. Het registreren van de werktijden van medewerkers
- D. Het bepalen van de parkeerplaatsen op de locatie

Vraag 16

Een medewerker wil een taak uitvoeren waarvoor een aanvullend diploma nodig is (bijvoorbeeld werken in een besloten ruimte), maar heeft dat niet. Wat doe je?

- A. De taak toch laten uitvoeren als het snel moet
- B. De medewerker het diploma later laten halen
- C. De taak niet laten uitvoeren tot aan de eisen is voldaan
- D. Zelf de taak overnemen zonder de vereiste kennis

Vraag 17

Wat betekent 'toezicht houden' concreet voor een operationeel leidinggevende?

- A. Alleen ingrijpen nadat er iets is misgegaan
- B. Actief controleren of er veilig gewerkt wordt en zo nodig bijsturen
- C. De medewerkers volledig aan hun lot overlaten
- D. Uitsluitend de aanwezigheid registreren

Vraag 18

Waarom is goede communicatie op de werkvloer belangrijk voor de veiligheid?

- A. Omdat het de koffiepauzes efficiënter maakt
- B. Omdat de klant dat prettig vindt
- C. Het heeft geen invloed op veiligheid
- D. Omdat onduidelijke afspraken en misverstanden tot onveilige situaties leiden

Vraag 19

Wat is een toolboxmeeting?

- A. Een kort werkoverleg over een specifiek veiligheidsonderwerp
- B. Een controle van het gereedschapsmagazijn
- C. Een jaarlijkse keuring van elektrisch gereedschap
- D. Een vergadering van de directie over de omzet

Vraag 20

Een taak kan veiliger worden uitgevoerd met een duurder maar veiliger alternatief, of goedkoper met meer risico. Wat weegt volgens de VCA-principes het zwaarst?

- A. De laagste kosten
- B. De snelste oplossing
- C. De veiligheid van de medewerkers
- D. De voorkeur van de opdrachtgever

Antwoordsleutel met uitleg

Tel je aantal goede antwoorden. Bij 13 van de 20 goed (65%) zou je op het echte examen slagen.

Vraag 1: het juiste antwoord is B — Een Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA) uitvoeren

Vlak voor aanvang van een taak voer je altijd een LMRA uit: je controleert ter plekke of de situatie nog veilig is en of de getroffen maatregelen kloppen. Dit staat los van de vooraf gemaakte TRA.

Vraag 2: het juiste antwoord is C — Risico's in een vaste volgorde van maatregelen aanpakken

De arbeidshygiënische strategie schrijft een vaste volgorde voor: eerst de bron aanpakken, dan collectieve maatregelen, dan individuele maatregelen en pas als laatste persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM).

Vraag 3: het juiste antwoord is A — Het gedrag aanspreken en corrigeren

Als operationeel leidinggevende ben je verantwoordelijk voor veilig gedrag in je team. Je spreekt onveilig gedrag direct aan en corrigeert het; toezicht houden en voorbeeldgedrag zijn kerntaken van de VOL-functie.

Vraag 4: het juiste antwoord is D — Persoonlijk BeschermingsMiddel

PBM staat voor Persoonlijk BeschermingsMiddel, zoals een helm, veiligheidsbril, gehoorbescherming of veiligheidsschoenen. PBM is in de arbeidshygiënische strategie de laatste maatregel.

Vraag 5: het juiste antwoord is B — Bij werkzaamheden met een verhoogd risico, zoals werken in een besloten ruimte

Een werkvergunning wordt gebruikt bij werkzaamheden met een verhoogd risico (bijvoorbeeld besloten ruimten, heet werk of werken aan installaties). De vergunning legt de afspraken en maatregelen schriftelijk vast.

Vraag 6: het juiste antwoord is C — Een gevaar is een bron van mogelijk letsel; een risico is de kans dat dit met een bepaald effect gebeurt

Een gevaar is een eigenschap of situatie die letsel of schade kan veroorzaken. Het risico is de combinatie van de kans dat het misgaat en de ernst van het gevolg.

Vraag 7: het juiste antwoord is B — Eerst de situatie veilig maken en hulp inschakelen voordat je de ruimte betreedt

Je eigen veiligheid gaat voor: onbeschermd een ruimte met gevaarlijke dampen betreden maakt vaak een tweede slachtoffer. Eerst alarmeren en de situatie veilig(er) maken, daarna pas redden.

Vraag 8: het juiste antwoord is D — Het informeren en trainen van medewerkers over de risico's van hun werk

De werkgever moet medewerkers voorlichting en onderricht geven: uitleg over de risico's van het werk en instructie hoe ze veilig te werk gaan. Dit is een wettelijke verplichting uit de Arbowet.

Vraag 9: het juiste antwoord is A — Er moeten afspraken worden gemaakt over coördinatie tussen de partijen

Bij werk met meerdere partijen op één locatie moeten er coördinatie-afspraken zijn over wie wat doet en hoe risico's van elkaars werk worden beheerst. Onderlinge afstemming voorkomt dat het werk van de één de ander in gevaar brengt.

Vraag 10: het juiste antwoord is C — De stof is ontvlambaar

Het vlamsymbool (GHS02) geeft aan dat een stof ontvlambaar is. De gevaarsymbolen volgens GHS/CLP helpen je direct de gevaren van een stof te herkennen voordat je ermee werkt.

Vraag 11: het juiste antwoord is D — Het bijna-ongeval melden zodat herhaling voorkomen kan worden

Bijna-ongevallen melden is essentieel: ze laten zien waar het bijna misging, zodat je maatregelen kunt nemen vóórdat het echt fout gaat. Een meldcultuur zonder schuldvraag verhoogt de veiligheid.

Vraag 12: het juiste antwoord is A — Om de risico's vooraf systematisch in kaart te brengen en maatregelen te bepalen

Een TRA breng je vóór aanvang de risico's van een specifieke (niet-standaard) taak systematisch in kaart en bepaal je per stap welke beheersmaatregelen nodig zijn. De LMRA is de laatste check vlak vóór uitvoering.

Vraag 13: het juiste antwoord is D — gekeurd en vrijgegeven met een geldige steigerkaart

Een steiger mag pas in gebruik worden genomen na keuring en vrijgave. De steigerkaart (groen) geeft aan dat de steiger is goedgekeurd en veilig te gebruiken is.

Vraag 14: het juiste antwoord is A — Zorgen dat medewerkers de risico's kennen en de juiste maatregelen treffen

Je zorgt dat medewerkers weten met welke stoffen ze werken, de gevaren kennen (via etiket en veiligheidsinformatieblad) en de juiste beheersmaatregelen en PBM gebruiken. Toezicht hierop hoort bij de VOL-rol.

Vraag 15: het juiste antwoord is B — Het beschrijven hoe te handelen bij calamiteiten zoals brand of een ongeval

Een noodplan beschrijft hoe iedereen moet handelen bij calamiteiten: vluchtroutes, verzamelplaats, alarmering en de rol van de bedrijfshulpverlening (BHV). Iedereen op de locatie moet dit kennen.

Vraag 16: het juiste antwoord is C — De taak niet laten uitvoeren tot aan de eisen is voldaan

Voor risicovolle werkzaamheden gelden specifieke bekwaamheidseisen. Zonder het vereiste diploma of de vereiste instructie mag de taak niet worden uitgevoerd; dat is jouw verantwoordelijkheid als leidinggevende om te bewaken.

Vraag 17: het juiste antwoord is B — Actief controleren of er veilig gewerkt wordt en zo nodig bijsturen

Toezicht houden betekent proactief controleren of afspraken en maatregelen worden nageleefd en direct bijsturen bij onveilig gedrag of onveilige situaties. Het is een kerntaak van de VOL-functie.

Vraag 18: het juiste antwoord is D — Omdat onduidelijke afspraken en misverstanden tot onveilige situaties leiden

Veel incidenten ontstaan door miscommunicatie: onduidelijke instructies, aannames of taalbarrières. Heldere afspraken (bijvoorbeeld bij werkoverdracht en toolboxmeetings) voorkomen onveilige situaties.

Vraag 19: het juiste antwoord is A — Een kort werkoverleg over een specifiek veiligheidsonderwerp

Een toolboxmeeting is een korte, regelmatige bijeenkomst waarin een concreet veiligheidsonderwerp wordt besproken. Het houdt de veiligheid levend en biedt ruimte om ervaringen en risico's te delen.

Vraag 20: het juiste antwoord is C — De veiligheid van de medewerkers

Veiligheid gaat voor kosten en snelheid. De VCA-gedachte is dat werk zó wordt georganiseerd dat mensen veilig en gezond hun werk kunnen doen; productie mag nooit ten koste gaan van veiligheid.

Wat betekent je score?

17 – 20 goed	Uitstekend. Je bent goed voorbereid op het VOL-VCA-examen.
13 – 16 goed	Voldoende (65%+). Je zou slagen, maar oefen de fout gemaakte onderwerpen nog na.
0 – 12 goed	Nog niet voldoende. Herhaal de stof en oefen meer voordat je op examen gaat.

Klaar voor de volgende stap?

Dit was 1 proefexamen van 20 vragen. Op Toetsacademie oefen je online met **10 complete VCA VOL-proefexamens** en honderden extra vragen — met directe feedback per vraag of een echte examensimulatie met timer. Volledig bijgewerkt naar ETT 3.0.

Start gratis op toetsacademie.nl/vca-vol-oefenexamens/

Bronnen voor de examenfeiten: SSVV (VCA-ETT 3.0, toetstermen per 1 januari 2026). Dit proefexamen is met zorg samengesteld door Toetsacademie als oefenmateriaal en is geen officieel SSVV-examen. Je mag dit document vrij delen voor eigen gebruik en studie.

© 2026 Toetsacademie · toetsacademie.nl · Laatst bijgewerkt: 2026